

На основу члана 119.став 1. тачка 1.а у вези са чланом 80-86. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гл.РС“, бр.88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/20, 129/21), Прва крагујевачка гимназија, на седници одржаној дана 30.03.2022. године, донео је

ПРАВИЛНИК

О ОБАВЉАЊУ ДРУШТВЕНО – КОРИСНОГ РАДА, ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОГ РАДА У ПРВОЈ КРАГУЈЕВАЧКОЈ ГИМНАЗИЈИ

Основне одредбе

Члан 1.

Овим правилником прописују се ближи услови о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада који Прва крагујевачка гимназија (у даљем тексту : Школа) упоредо са изрицањем васпитне, одн. васпитно – дисциплинске мере, одређује ученику.

Члан 2.

Друштвено – користан, одн.хуманитарни рад из члана 1. овог правилника се не односи на друштвено – користан, одн. хуманитарни рад који Школа планира Годишњим планом рада и остварује ради укључивања свих ученика или појединих одељењских заједница у тај рад (хуманитарне акције, еколошке акције уређења Школе – учионица и других просторија и школског окружења, акције прикупљања материјала за рециклажу, припрема/уређење школског простора за одржавање школских манифестација, изложби, гостовања, спортских и других такмичења, посете установама социјалне заштите за смештај деце и омалдине, домовима старих, Црвеном крсту и др.)

Ближи услови о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада

Члан 3.

Друштвено – користан и хуманитарни рад, у смислу овог правилника, обухвата активности чијим се остављањем развија друштвено одговорно понашање ученика и представља облик ресторативне дисциплине.

Ресторативна дисциплина, у смислу овог правилника, јесте приступ којим се омогућава умањивање или отклањања начињене штете, одн.последица те штете, развија свест о одговорности и последицама сопственог и понашања других и поправљају односи укључених страна.

Циљ одређивања друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада у Школи, који се остварује у складу са овим правилником, јесте превенција непожељног и друштвено неприхватљивог понашања ученика кроз развој пожељних и позитивних облика понашања. Наставник, одн.стручни сарадник у Школи за развијање пожељних/позитивних облика понашања и конструктивно решавање конфилката примењује саветодавни рад, технику дијалога, поступак школске медијације, укључује вршњачку медијацију и друго.

Друштвено – корисни, одн.хуманитарни рад Школа одређује ученику у складу са тежином учињене лакше и/или теже повреде обавеза ученика или повреде забране утврђене Законом о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту : Закон) и Правилником о похвалама, наградама и васпитно – дисциплинској и материјалној одговорности ученика Прве крагујевачке гимназије (у даљем тексту : Правилник), водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика.

У ситуацији када се мера изриче ученику који наставу похађа по Индивидуалном образовном плану узима се у обзир и мишљење представника Тима за инклузивно обарзовање.

Члан 4.

Директор Школе, у ситуацији када је учињена тежа повреда обавезе ученика или повреда забране, покреће васпитно – дисциплински поступак, доноси план појачног васпитног рада и упоредо са тим обавља консултације са родитељем, одн.другим законским заступником и учеником и бира од предвиђених активности друштвено – корисног, одн. хуманитарног рада активности за меру која се изриче.

Када се изриче васпитна мера за лакшу повреду обавеза ученика, одељењски старешина, уз планирање појачаног васпитног рада и консултације са родитељем, одн. другим законским заступником и учеником, бира од предвиђених активности друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада, активности за меру која се изриче.

Родитељ, одн други законски заступник, обавезан је да, у складу са планом обављања друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада, активно учествује у остваривању тог плана.

Родитељ, одн други законски заступник је одговоран ако ученик одбије да остварује активности друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада.

Члан 5.

Друштвено – користан, одн.хуманитарни рад оставрује се у просторијама или ван просторија Школе под надзором наставника или стручног сарадника.

За друштвено – користан, одн.хуманитарни рад прописује се временски период/динамика, начин остваривања и лице које је задужено да прати и извештава о остваривању и ефектима активности.

Члан 6.

Активности друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада (у дањем тексту : активности) се могу организовати и остварити у:

- одељењу, разреду, као и
- другој установи,
- самостално или
- уз подршку вршњака, наставника и стручних сарадника.

Ангажовање ученика у друштвено – корисном, одн.хуманитарном раду узима се у обзир код утврђивања закључне оцене из владања на крају првог и другог полугодишта.

Оквирно трајање учесталости и временски период обављања друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада у Школи дато је у табели 1.

Табела 1: учесталост и временски период мере.

Мера	Учесталост	Временски период	Трајање активности
Опомена	Једном недељно	1-2 недеље	Од 20-45 минута
Укор одељењског старешине	1-2 пута недељно	2-3 недеље	Од 20-45 минута
Укор одељењског већа	1-2 пута недељно	3-4 недеље	Од 20-45 минута
Укор директор	1-2 пута недељно	4-5 недеље	Од 20-45 минута
Укор наставничког већа	2 пута недељно	5-7 недеље	Од 20-45 минута

Правилником одређивања друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада одређује се трајање те активности, учесталост и временски период/динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотворно остваривање активности.Препоручено трајање активности је од 15 до 45 минута.

Одређивање и праћење друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада

Члан 7.

Активности одређене уз васпитне мере опомену и укор одељењског старешине, одређује и прати њихово остваривање, одељењски старешина самостално, ако је потребно уз подршку члана одељењског већа или стручног сарадника.

Активности одређене уз васпитну меру укор одељењског већа, одређује одељењско веће, а прати одељењски старешина у сарадњи са једним или више наставника, одн.стручних сарадника, које одреди одељењско веће.

Активности одређене уз васпитно – дисциплинску меру укор директора изриче директор, а прати одељењски старешина, у сарадњи са једним или више наставника, одн.стручним сарадником, које одређује директор решењем.

Активности одређене уз васпитно – дисциплинску меру укор наставничког већа, изриче наставничко веће, а прати одељењски старешина, у сарадњи са једним или више наставника, одн.стручним сарадником, које одреди директор решењем.

Евидентирање друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада и извештавање о његовим ефектима

Члан 8.

Евиденцију о току спровођења активности води одељењски старешина.

Одељењски старешина подноси извештај о ефектима друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада органима Школе зависно од тога која је васпитна или васпитно – дисциплинска мера изречена, и то за активности одређене уз:

- васпитне мере опомена и укор одељењског старешине – извештава се одељењско веће;
- васпитна мера укор одељењског већа - извештава се одељењско веће;
- васпитно – дисциплинску меру укор директора – извештава се директор Школе;
- васпитно – дисциплинску меру укор наставничког већа - извештава се наставничко веће.

Школа овим Правилником општим актом прописује начин евидентирања, праћења и извештавања о реализацији мера друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада. Образац за вођење евиденције налази се у прилогу.

Активности уз изречену васпитну меру за лакшу повреду обавеза ученика

Члан 9.

Уколко ученик чини лакше повреде обавеза ученика прописане Статутом и Правилником Школе и/или чини повреде првог нивоа прописане Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (Сл. гл.РС“, бр. 46/2019, 104/2020) уз изречену васпитну меру:

- опомена,
- укор одељењског старешине

- укор одељењског већа, могу се изрећи друштвено – корисног, одн. хуманитарног рада:
- продужетак обавезе редара,
- писање рада/састава и излагање у одељењу на тему у вези са повредом обавезе,
- осмишљавање, израда и уређивање паноа на одређену тему,
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, свечане сале),
- помоћ у размештању клупа, одржавању простора и друго,
- помоћ наставнику (нпр. ученицима којима је потребна подршка и помоћ у учењу и др.)
- помоћ стручном сараднику (нпр. у припреми радионице, оставривању радионице, припреми предавања/материјала за остваривање предавања, нпр. дељење материјала, техничка подршка приликом презентације, предавања, радионице и др.)
- помоћ у обављању административних послова (нпр. ковертирање, прекуцавање текстова и др.)
- помоћ школским тимовима (нпр. брига о безбедности млађих ученика уз присуство наставника, припрема презентације, радионице, предавања и остваривање предавања/радионице у одељењу и др.)
- организовање посебне хуманитарне акције,
- помоћ помоћним радницима (уознавање са заштитом на раду у Школи, уређење простора око Школе – чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбања ограда,, клупа, уређење дворишта и др),
- помоћ помоћно – техничком особљу око сређивања простора у Школи и уознавање са тим занимањима као и заштитом на раду за ова занимања (одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа, премештање електронских уређаја ради поправке и др.),
- учествовање у организацији предавања које организују спољни сарадници (МУП, Црвени крст и др.),
- припрема презентације, предавања, радионице за ученике Школе и остваривање у одељењима,
- помоћ наставницима у припреми материјала за организацију ваннаставних активности (секције и сл.),
- остваривање предавања за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, одн. у вези са учињеном повредом обавезе,
- учествовање у организовању/промоцији спортских, музичких, културних и других активности у Школи у сарадњи са наставником,
- припрема/организовање предстве, презентације видео клипа, стрипа или филма на тему у вези са учињеном повредом обавезе,

- израда флајера, стрипова, видео клипова и др. о небезбедном коришћењу средстава или небезбедном понашању и друго.

Наведене активности се могу комбиновати.

Активности уз изречену васпитно – дисциплинску меру за тежу повреду обавеза ученика
Члан 10.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом.

Уз васпитно – дисциплинске мере укор директора и укор наставничког већа, које се могу изрећи за учињену тежу повреду обавезе ученика прописане Законом и ПРАВИЛНИКОМ, ученику се обавезно одређује друштвено – користан, одн.хуманитарни рад и спроводи изабрана активност друштвено – корисног, одн. хуманитарног рада.

За учињену тежу повреду – ако је евиденција коју води Школа или друга организација, односно орган уништена, оштећена, скривена, изнета, преправљена, подаци дописани, или је украдена ствар која је имовина Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог, обавезно је враћање оштећене ствари у пређашње функционално стање када је то могуће, одн. куповина или надокнада уништеног.

Уколико дође до физичког повређивања, неопходно је пружити помоћ повређеном другу у мери у којој је друг који је претрпео штету спреман да прихвати такву помоћ(нпр. ношење торбе – да би се ученику олакшало долажење у школу; помоћ у изради задатака у Школи – уколико је ученику отежано бележење одн. писање; помоћ у изради домаћих задатака и друго.)

Примери друштвено – корисног, одн.хуманитарног рада за теже повреде обавеза ученика дати су у Табели 2.

Табела 2: Примери активности за тежу повреду обавеза ученика.

Теже повреде обавеза ученика	Примери активности друштвено – корисног, одн. хуманитарног рада
1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган; 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација; 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог; 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана,	<ul style="list-style-type: none"> • укључивање у припреми материјала и израду Школског часописа, летописа... • приказ о значају важности евиденција и јавних исправа у одељењима или на састанку ученичког парламента, • приказ историјских догађаја у којима је уништена значајна документација, • израда презентације и приказ те презентације у одељењима на тему чувања имовине, како личне тако и школске, породичне и имовине других, • брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, медијатеке, помоћ у размештању клупа, помоћ у одржавању простора и др.), • помоћ помоћно – техничком особљу у техничком одржавању школе (чишћење снега, лишћа и др.), • помоћ у изради брошуре/флајера (нпр. „Петарде нису играчке“ и дистрибуција по

<p>наркотичког средства или психоактивне супстанце;</p> <p>5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;</p> <p>6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;</p> <p>7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;</p> <p>8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;</p> <p>9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.</p>	<p>одељењима, разредима и др., интернет дистрибуција и др.),</p> <ul style="list-style-type: none"> • припрема материјала за рад у вези са темом која је повезан са одређеним понашањем и системом вредности који желимо да ученик промени, одн. усвоји), • учествовање у предавањима/трибинама које остварују стручњаци из одговарајућих области, • одлазак у ватрогасну бригаду/ватрогасни дом и информисање о превенцији кроз сарадњу са родитељима, • истарживање, помоћ одељењском сатрешини, одн. наставнику у прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему, • помоћ Тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на тему која је у вези са повредом обавезе, • израда презентације на тему која је у вези са повредом обавезе, • помоћ запосленим ангажованим на одржавању хигијене око сређивање просторија у Школи и упознавање са овим занимањем, као и заштите на раду за ове послове које обављају (нпр. одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др.) • помоћ тиму за заштиту од насиља у припреми и остваривању активности у вези са безбедношћу у складу са узрастом и статусом ученика, • израда презентације и држање предавања уз подршку наставника на тему заштита личних података на интернету.
--	--

Наведене активности се могу комбиновати.

Активности уз изречену васпитно – дисциплинску меру за повреду забране прописане законом

Члан 11.

Уз васпитно – дисциплинску меру укор директора и укор наставничког већа, које се могу изрећи за учињену повреду забране прописане Законом, ученику се обавезно одређује

друштвено – користан, одн.хуманитарни рад и спроводи изабарана активност друштвено – користног, одн. хуманитарног рада.

Табела 3: активности за повреду забране.

Повреде забране	Примери активности друштвено – користног одн. хуманитарног рада
1) забрана дискриминације 2) забрана насиља, злостављања и занемаривања 3) забрана понашања које вређе углед, част или достојанство.	<ul style="list-style-type: none"> • организовање предавања/презентације на тему људских права и права деце; организовање предавања/презентације за ученике за неку од тема у вези са грађанским правима, одговорностима и обавезама; • организовање предавања/презентације за родитеље на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима у сарадњи са стручним сарадником/наставником; • учествовање у организацији хуманитарне акције за помоћ и подршку угроженима (Црвени крст, Установе заштите деце без родитељског старања и др.);

Наведене активности се могу комбиновати.

Препоручено трајање активности је од 15 до 45 минута. Приликом одређивања активности друштвено – користног, одн.хуманитарног рада одређује се трајање активности, учесталост и временски период/динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотворно остваривање активности.

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли.

Председник Школског одбора

Овај правилник објављен на огласној табли _____ . године.

Секретар

ЕВИДЕНЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ ДРУШТВЕНО –
КОРИСНОГ, ОДН. ХУМАНИТАРНОГ РАДА

УЧЕНИКА ПРВЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ ГИМНАЗИЈЕ
ШКОЛСКЕ 2021/22

Име и презиме ученика			
Разред			
Одељењски старешина			
Врста повреде (лакша или тежа повреда уз кратак опис)			
Изречена васпитна, одн. васпитно – дисциплинска мера		Датум изрицања:	
Датум разговора са родитељем и добијена сагласност			
Врста друштвено – корисног рада, одн. хуманитарног рада, одн. активности			
План трајања и динамике реализације активности			
Особа задужена за праћење активности			
РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА АКТИВНОСТИ ДРУШТВЕНО – КОРИСНОГ ОДН. ХУМАНИТАРНОГ РАДА			
Датум	Врста активности која је реализована	У сарадњи са	Напомене

Поднет извештај о ефектима (навести орган Школе и датум подношења извештаја)	
Процењени ефекти друштвено – корисног, одн. хуманитарног рада ученика	

Потпис носиоца/носилаца праћења

Датум